

ตัวหนังสือ

ที่ นร ๐๑๑๑/ ๓๐๓๒๖

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานผลการดำเนินงานของมูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ และสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
(สำเนาหนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๑๑๑/๓๐๓๔
ลงวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔)
๒. รายงานผลการดำเนินงานของมูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ
และสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ
ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๑ เล่ม
๓. QR Code วิดีทัศน์สรุปผลการดำเนินงานของมูลนิธิปิดทองหลังพระฯ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีขอเสนอเรื่องรายงานผลการดำเนินงานของมูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ และสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) รวมทั้งสอดคล้อง/เป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๑) การเมือง การต่างประเทศ และความมั่นคง และ (๔) การลดความเหลื่อมล้ำ ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ข้อเท็จจริง

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

๑.๑.๑ คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๘ มีมติอนุมัติการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของมูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ และสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ ระยะที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓ ตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอและอนุมัติกรอบงบประมาณเฉพาะงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ของมูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ และสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ ในหมวดเงินอุดหนุนทั่วไป ตั้งไว้ที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จำนวน ๓๐๐ ล้านบาท เพื่อดำเนินงานตามแผนงานด้านการพัฒนาพื้นที่ต้นฉบับ การจัดตั้งสถาบันอบรม การส่งเสริมการรับรู้และเข้าใจแนวพระราชดำริ การสื่อสารสาธารณะ และภาคีสัมพันธ์ และการบริหารจัดการ โดยในส่วนของกรอบงบประมาณในการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าว ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓ ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีดำเนินการกำหนดผลสัมฤทธิ์ล่วงหน้าและประเมินผลรายปีตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีก่อน แล้วจึงเสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตามขั้นตอนต่อไป

๑.๑.๒ คณะรัฐมนตรี..

๑.๑.๒ คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบการโอนงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อไปดำเนินการจัดทำร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ตามที่สำนักงานงบประมาณเสนอ โดยในส่วนของสำนักงานปลัดสำนัก-นายกรัฐมนตรี มีงบประมาณเงินอุดหนุน รายการค่าใช้จ่ายมูลนิธิปิดทองหลังพระสืบสานแนวพระราชดำริฯ ถูกนำไปจัดทำร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. จำนวน ๒๘,๗๕๘,๕๐๐ บาท (ยี่สิบแปดล้านเจ็ดแสนห้าหมื่นแปดพันห้าร้อยบาทถ้วน) คงเหลืองบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เงินอุดหนุน รายการค่าใช้จ่ายมูลนิธิปิดทองหลังพระสืบสานแนวพระราชดำริฯ จำนวน ๒๗๑,๒๔๑,๕๐๐ บาท (สองร้อยเจ็ดสิบเอ็ดล้านสองแสนสี่หมื่นหนึ่งพันห้าร้อยบาทถ้วน)

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

นายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบผลการดำเนินงานของมูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ และสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

๑.๓ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

มูลนิธิปิดทองหลังพระฯ และสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ ได้ดำเนินการบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัด ๑๘ ตัว ๕ แผนงาน สรุปจ่ายตามแผนงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓) รวมทั้งสิ้น ๒๐๖,๒๑๔,๖๘๔.๘๗ บาท (สองร้อยหกล้านสองแสนหนึ่งหมื่นสี่พันหกร้อยแปดสิบสี่บาทแปดสิบเจ็ดสตางค์) สามารถขับเคลื่อนพันธกิจให้ไปสู่เป้าหมายการพัฒนาตามแนวพระราชดำริกล่าวคือ ประชาชนพึ่งตนเองได้ เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยการพัฒนาที่มีความก้าวหน้าด้วยดี ระดับของการประยุกต์ใช้ “ทฤษฎีใหม่” บรรลุผลตามเป้าหมายในทุกระดับที่น่าพอใจ รวมทั้งได้ให้ความสำคัญกับการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริในพื้นที่ที่มีปัญหาด้านความมั่นคงเพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี และนโยบายสำคัญของรัฐบาล โดยมีรายละเอียดผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด ดังนี้

๑.๓.๑ แผนการส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบบูรณาการการแก้ไขปัญหาและพัฒนาเชิงพื้นที่ จำนวน ๔ ตัวชี้วัด ใช้งบประมาณ ๙๑,๘๗๐,๘๖๔.๖๑ บาท ประชาชน ๙ จังหวัด พื้นที่ต้นแบบ (จังหวัดน่าน จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดอุทัยธานี จังหวัดขอนแก่น จังหวัดอุดรธานี จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดยะลา จังหวัดนราธิวาส และจังหวัดปัตตานี) มีการพัฒนาระบบน้ำเพื่อการเกษตร เป็นพื้นที่ ๖๔,๗๕๖ ไร่ ทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากการส่งเสริมเกษตรและอาชีพ การท่องเที่ยว การปลูกป่าเพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการรวมกลุ่มสร้างความเข้มแข็งของชุมชน เป็นจำนวนรวมทั้งสิ้น ๕,๑๓๗ ครัวเรือน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีครัวเรือนที่เข้าร่วมโครงการและมีรายได้จากภาคการเกษตร จำนวน ๔,๗๖๔ ครัวเรือน สามารถลดรายจ่ายครัวเรือนเป็นจำนวนเงินรวมทั้งสิ้น ๑๘,๑๔๕,๕๘๑ บาทต่อปี และสร้างรายได้ให้ครัวเรือนที่เข้าร่วมโครงการได้เป็นเงินรวมทั้งสิ้นจำนวน ๔๑๔,๒๑๔,๑๓๔ บาท โดยบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังนี้

(๑) ครัวเรือนในหมู่บ้านต้นแบบสามารถอยู่รอดได้ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ต่อปี โดยมีครัวเรือนผ่านเกณฑ์จำนวน ๒๕๖ ครัวเรือน

(๒) หมู่บ้านอยู่ในระดับพอเพียงเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ต่อปี โดยหมู่บ้านทั้ง ๘๑ หมู่บ้าน บริหารจัดการโดยชุมชนผ่านการกลุ่ม รวม ๓๙ กลุ่ม ๕ วิสาหกิจ ๑ สหกรณ์

(๓) หมู่บ้านที่พึ่งพาตัวเองได้อย่างยั่งยืนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๕ จำนวน ๓ หมู่บ้าน ในจังหวัดเพชรบุรี ๒ หมู่บ้าน (บ้านบางกลอยและบ้านโป่งลึก ตำบลห้วยแม่เพรียง อำเภอแก่งกระจาน) และจังหวัดอุทัยธานี ๑ หมู่บ้าน (บ้านใหม่คลองอ้งวะ ตำบลแก่นมะกรูด)

(๔) การติดตามความสำเร็จของหมู่บ้านเป้าหมายยุทธศาสตร์ การขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคเกษตรและชนบท พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐ (ยุทธศาสตร์ที่ ๑) ที่มีการดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดน่าน จังหวัดอุดรธานี และจังหวัดชายแดนใต้ พบว่าผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจากการสนับสนุนโครงการซ่อมแซม ปรับปรุง เสริมฝาย อ่างเก็บน้ำ การส่งน้ำด้วยระบบท่อ ทำให้เกิดประโยชน์กับราษฎรจำนวน ๕๓,๓๓๖ ครัวเรือน มีพื้นที่ ไร่ ประโยชน์จากน้ำ จำนวน ๑๘๘,๙๖๙ ไร่ สามารถประมาณการรายได้ภาคเกษตรที่เกิดขึ้นของครัวเรือน ไร่ ประโยชน์มีมูลค่า ๑,๑๔๔,๑๖๗,๑๘๒ บาท (ผลการติดตาม ณ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งในปีปัจจุบันไม่ได้ มีการปรับปรุงแหล่งน้ำเพิ่มเติม)

๑.๓.๒ แผนอบรมแบบปิดทองหลังพระฯ และการจัดการความรู้ จำนวน ๒ ตัวชี้วัด ใช้งบประมาณ ๑๗,๗๕๘,๔๐๒.๕๕ บาท สร้างชุดความรู้ พัฒนาหลักสูตรพร้อมกับจัดการฝึกอบรม ให้กับบุคลากรทั้งหน่วยงานภาครัฐ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาชน รวม ๖,๕๖๕ คน สร้าง นักถ่ายทอดแนวพระราชดำริ นำความรู้ไปจัดทำโครงการพัฒนา ๘๒ โครงการ ซึ่งบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัด ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังนี้

(๑) ชุดความรู้ หลักสูตร และวิทยากร บรรลุเป้าหมายตัวชี้วัด ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ รวม ๔ หลักสูตร ประกอบด้วย (๑.๑) หลักสูตรการพัฒนาศักยภาพครูการเงินและการบัญชี ระดับชุมชน (๑.๒) หลักสูตรการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติอาสาสมัครพัฒนา/พนักงานโครงการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมฐานรากเพื่อบรรเทาผลกระทบจากภาวะการว่างงานที่เกิดขึ้นจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในจังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น และจังหวัดอุดรธานี (๑.๓) หลักสูตร การเรียนรู้และฝึกปฏิบัติการทำแผนพัฒนาหมู่บ้านที่มีคุณภาพ และ (๑.๔) หลักสูตรการส่งเสริมอาชีพ ด้านการเกษตร (การปลูกมะพร้าว น้ำหอม การปลูกข้าวโพดหวาน และการเลี้ยงไก่ประดู่หางดำ)

(๒) มีวิทยากรในพื้นที่ต้นแบบ ๒๐ รายต่อปี บรรลุเป้าหมายตัวชี้วัด โดยมีวิทยากร ๒๐ ราย

๑.๓.๓ แผนการส่งเสริมการรับรู้และเข้าใจ แนวพระราชดำริ (การประชาสัมพันธ์ในสังคมวงกว้าง) จำนวน ๔ ตัวชี้วัด ใช้งบประมาณ ๑๖,๓๘๙,๓๓๑ บาท ผลิตรายการ พัฒนาตามแนวพระราชดำริและเผยแพร่ไปตามช่องทางการประชาสัมพันธ์ทุกแขนง ทั้งกิจกรรม เกลิมพระเกียรติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์ สื่อโทรทัศน์ รวม ๑๕๕ สำนักข่าว จำนวนข่าว ๒,๙๒๕ ข่าว เพื่อให้ประชาชนในสังคมทุกภาคส่วนทราบและศรัทธาต่อแนวพระราชดำริ เข้าใจ และนำไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาตนเอง ชุมชน การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัด ดังนี้

- (๑) กิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ อย่างน้อย ๖ ครั้งต่อปี
 - (๒) กิจกรรมเรียนรู้ของนักเรียน นักศึกษา เกษตรกร อย่างน้อย ๕ ครั้งต่อปี
 - (๓) โครงการเรียนรู้ของวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ปีละ ๑ โครงการ
- เกิดเครือข่ายเยาวชนนักสื่อสาร

(๔) งานมหกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จำนวน ๕ ครั้งต่อปี

๑.๓.๔ แผนการสื่อสารสาธารณะและภาคีสัมพันธ์ (ประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ ต้นแบบและโดยรอบ) จำนวน ๓ ตัวชี้วัด ใช้งบประมาณ ๑๐,๒๒๕,๔๓๔.๙๒ บาท เน้นการดำเนินงานร่วมกับ ทุกภาคส่วนให้เกิดความหลากหลายของสื่อ เข้าถึงกลุ่มผู้รับสื่อทุกระดับ และเกิดรูปแบบหรือ Content ใหม่ ๆ ของการเผยแพร่แนวพระราชดำริไปสู่วงกว้างมากขึ้น เช่น รายการโทรทัศน์ให้ความรู้การบริหารจัดการ ด้านการเงินภายใต้สารคดีชุด FinD มีดิงค์ ร่วมกับธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ส่งเสริมความรู้การบริหารจัดการ ด้านการเงินและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในเยาวชนที่นำไปประยุกต์ใช้จริงในการบริหารจัดการ การเงิน การเผยแพร่พอดคาสต์ (Podcast) ชุด “ไม่ท้อ ไม่ถอย” สร้างกำลังใจ ให้ความรู้ สร้างภูมิคุ้มกันชีวิต เผยแพร่ผ่านช่องทางออนไลน์ของ The Standard การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัด ดังนี้

(๑) มีการผลิตสื่อ...

(๑) มีการผลิตสื่อเพื่อสร้างการรับรู้ประชาชนทั่วไป ๑๕ ชิ้นงานต่อปี เช่น ภาพยนตร์สั้น รายการโทรทัศน์ สารคดี คลิปสั้น Podcast และรายการวิทยุ โดยมีการเผยแพร่รวม ๑๔๗ ครั้ง

(๒) มีการผลิตข่าวสารเพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนพื้นที่ต้นแบบ ๒๐ ชิ้นงาน ต่อปี เช่น จดหมายข่าวปิดทอง รายการวิทยุ คลิปสั้นนำเสนอเรื่องราวของพื้นที่ต้นแบบ โดยมีการเผยแพร่รวม ๑๔๘ ครั้ง

(๓) มีการผลิตข่าวสารเพื่อเผยแพร่สู่เยาวชนพื้นที่ต้นแบบ ๕ ชิ้นงาน ต่อปี เช่น โครงการสื่อสารเพื่อการเสริมสร้างศักยภาพเยาวชนในจังหวัดชายแดนใต้ รายการโทรทัศน์ภายใต้สารคดี FinD มีดังค์ โดยมีการเผยแพร่รวม ๑๐ ครั้ง

จากผลการผลิตและเผยแพร่สื่อของมูลนิธิปิดทองหลังพระฯ และสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ พร้อมกับการประเมินผล การประชาสัมพันธ์เชิงธุรกิจพบว่า เกิดการรับรู้ได้ถึง ๗๕๑,๒๔๔,๗๓๓ ครั้ง (จากการประเมินความคุ้มค่า ทางสื่อในการจ่ายเงิน ๑ บาท สามารถสร้างการรับรู้ได้ ๓๐ ครั้ง)

๑.๓.๕ แผนการบริหารจัดการ จำนวน ๕ ตัวชี้วัด ใช้งบประมาณ ๖๙,๙๗๐,๖๕๑.๗๙ บาท เป็นการบริหารจัดการและสนับสนุนให้การดำเนินงานขององค์กรเป็นไปตามเป้าหมายแผนงานและพันธกิจ และในการดำเนินปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งสถาบันส่งเสริมและพัฒนา กิจกรรมปิดทองหลังพระฯ ร่วมกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้สำรวจความพึงพอใจและความคาดหวังของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานของมูลนิธิปิดทองหลังพระและสถาบันส่งเสริมและพัฒนา กิจกรรมปิดทองหลังพระฯ ทั้งหน่วยงาน และประชาชน ได้รับระดับความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ที่ “พึงพอใจมาก” พร้อมทั้งได้พัฒนาเครื่องมือและนวัตกรรมในการบริหารจัดการพื้นที่ตามแนวพระราชดำริ โดยสร้างต้นแบบ การพัฒนาข้อมูลเชิงพื้นที่ ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางทั้งภาคเอกชนและสถาบันการศึกษา ด้วยการพัฒนา รูปแบบฐานข้อมูลภูมิสารสนเทศขนาดใหญ่ในแบบมาตรฐานภูมิสารสนเทศแห่งชาติ (Fundamental Geographic Data Set : FGDS) โดยผลการดำเนินงานในส่วนการบริหารจัดการ บรรลุตามเป้าหมาย ตัวชี้วัด ดังนี้

(๑) มีระบบบริหารงานและระบบตรวจสอบและควบคุมภายใน

(๒) มีระบบตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานของสถาบันส่งเสริมและพัฒนา กิจกรรมปิดทองหลังพระฯ

(๓) กลุ่มเป้าหมายพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของสถาบันฯ

(๔) มีระบบบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลของสถาบันฯ

(๕) กระบวนการของสถาบันฯ ได้รับการปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพ

๑.๓.๖ ผลการดำเนินงานที่สอดคล้องกับสถานการณ์และการสนับสนุน นโยบายรัฐบาล

(๑) การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพตาม ศาสตร์พระราชา ในจังหวัดชายแดนภาคใต้

มูลนิธิปิดทองหลังพระฯ และสถาบันส่งเสริมและพัฒนา กิจกรรมปิดทองหลังพระฯ ได้เริ่มดำเนินการโครงการพัฒนาระบบการผลิตและการตลาดองกองในพื้นที่จังหวัด ชายแดนภาคใต้ โดยมีกระทรวงมหาดไทยในฐานะหน่วยงานขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากตามนโยบายประชารัฐ (คณะที่ ๕) เป็นหน่วยงานหลักและประสานการดำเนินงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกไม้ผลให้สามารถจำหน่ายผลผลิตได้ผ่าน ช่องทาง...

ช่องทางการจำหน่ายทั้งในและต่างประเทศ การเพิ่มมูลค่า พัฒนาคุณภาพ และแก้ไขปัญหาหนี้จนเจอะเมสิดทุเรียนซึ่งเป็นปัญหาหลักที่ทำให้ราคาผลผลิตตกต่ำ ซึ่งได้เริ่มดำเนินการทดลองส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพทุเรียนในจังหวัดยะลา ซึ่งเป็นเมืองของการผลิตทุเรียนรสชาติดีในจังหวัดชายแดนใต้ภายใต้แนวคิด “ทุเรียนซีดี” และได้ขยายผลดำเนินงานครอบคลุมจนครบสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในปีต่อ ๆ มา ผลปรากฏว่าสามารถผลักดันผลผลิตและขับเคลื่อนกลไกตลาดไปสู่ตลาดระดับ Modern Trade ปริมาณ ๑,๔๖๖ ตัน มูลค่ารายได้ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวม ๒๕ ล้านบาท ซึ่งการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ ทั้งหมด ๖๔๕ ครัวเรือน (จังหวัดยะลา ๔๔๗ ครัวเรือน จังหวัดปัตตานี ๗๗ ครัวเรือน และจังหวัดนราธิวาส ๑๒๑ ครัวเรือน) ปฏิบัติตามแผนทุเรียนคุณภาพ และจำหน่ายให้กับบริษัทเครือเจริญโภคภัณฑ์สำหรับส่งไปจำหน่ายที่สาธารณรัฐประชาชนจีน มีปริมาณทุเรียนส่งตลาด ๑,๖๘๗ ตัน เกษตรกรขายให้โครงการฯ จำนวน ๙๘๗ ตัน และขายนอกโครงการฯ จำนวน ๗๐๐ ตัน รวมรายได้ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกร มูลค่า ๑๔๑,๒๖๗,๕๐๕ บาท

(๒) การประยุกต์ใช้แนวพระราชดำรินในพื้นที่ที่มีปัญหาการค้าและลำเลียงยาเสพติด บริเวณจังหวัดชายแดนภาคเหนือ

คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมสัญจรที่จังหวัดเชียงราย เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๑ มีมติอนุมัติแผนปฏิบัติการด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติดชายแดนภาคเหนือแบบเบ็ดเสร็จ (พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๕) ในพื้นที่เป้าหมาย ๔ จังหวัดชายแดนภาคเหนือ (จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดแม่ฮ่องสอน และจังหวัดพะเยา) ๑๙ อำเภอ ๑๑๙ ตำบล ๔๗ หมู่บ้าน โดยมีวัตถุประสงค์สกัดกั้นยาเสพติดจากนอกประเทศและสร้างแนวป้องกันชายแดนที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย ๗ มาตรการ

มูลนิธิปิดทองหลังพระฯ เป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติดฯ และได้กำหนดนำเอาโครงการร้อยใจรักภัยพิษขยายผล และขอให้โครงการร้อยใจรักภัยพิษเป็นกลไกในการสร้างคนและสร้างระบบการพัฒนา เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรการที่ ๖ (การฟื้นฟูและพัฒนาอย่างยั่งยืน) ของแผนปฏิบัติการด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติดฯ ด้วย โดยกำหนดให้มีการดำเนินงานใน ๒ ระยะ คือ ระยะที่ ๑ ดำเนินการในหมู่บ้านที่มีสถานการณ์ยาเสพติด ๔๗ หมู่บ้าน ๓๓ ตำบล ๑๙ อำเภอ ๔ จังหวัดชายแดนภาคเหนือ (ลักษณะไข่แดง) และ ระยะที่ ๒ ดำเนินการในพื้นที่ตำบลตอนในที่เหลือ เป้าหมายปี พ.ศ. ๒๕๖๓ รวม ๘๖ ตำบล จำนวน ๒๕ รุ่น ครอบคลุม ๑๘ อำเภอ ๔ จังหวัด เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓ สิ้นสุด ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๓ (ลักษณะไข่ขาว)

ผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ คือ การพัฒนาบุคลากร “สร้างคน” จะเป็นการอบรมและฝึกปฏิบัติการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำรินเพื่อนำมาขยายผลการพัฒนาในหมู่บ้าน/ตำบล มีจำนวนทั้งสิ้น ๒๙๖ ตำบล ใน ๑๙ อำเภอ ๔ จังหวัดชายแดนภาคเหนือ แต่จะนำมาขยายผลโครงการร้อยใจรักภัยพิษ ตามแผนปฏิบัติการด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติดชายแดนภาคเหนือแบบเบ็ดเสร็จ (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕) จำนวน ๑๑๙ ตำบล ใน ๑๙ อำเภอ ๔ จังหวัดชายแดนภาคเหนือ ประกอบด้วย ๒ หลักสูตร คือ (๑) การฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติการประยุกต์ใช้แนวพระราชดำรินในพื้นที่ที่มีปัญหาการค้าและการลำเลียงยาเสพติด บริเวณชายแดนภาคเหนือ (หลักสูตร ๒ วัน ๑ คืน) จำนวน ๗๒ รุ่น ๗๒ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) รวม ๔,๑๓๘ คน และ (๒) การอบรมการฝึกปฏิบัติจริงด้านการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (หลักสูตร ๓ วัน) มี อปท. เข้ารับการอบรมจำนวน ๓๗ อปท. จาก ๙ อำเภอ ในจังหวัดเชียงราย จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดพะเยา รวมจำนวน ๑,๐๐๔ คน ซึ่งผลที่เกิดขึ้นจากการอบรมหลักสูตรดังกล่าว ทำให้มี อปท. จำนวน ๑๒ แห่งที่นำไปปรับใช้ในพื้นที่จริง โดยทำกระบวนการเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา และเสนอโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาระดับด่วนในหมู่บ้านนำร่อง (Quick Win) จำนวน ๑๓ โครงการ (ด้านพัฒนาแหล่งน้ำ) เพื่อให้สถาบันส่งเสริมและพัฒนา

กิจกรรมปิดทองหลังพระฯ พิจารณาสับสนุนวัสดุอุปกรณ์ ร่วมกับงบประมาณของ อบท. (สัดส่วนงบประมาณ ๖๐:๔๐) ส่งผลให้ครัวเรือนได้รับประโยชน์ ๙,๑๓๓ ครัวเรือน พื้นที่เกษตรกรได้รับประโยชน์ ๗,๓๗๒ ไร่ งบประมาณการรายได้ภาคเกษตรจากการพัฒนาระบบน้ำ มีมูลค่ารวม ๕๑,๖๐๔,๐๐๐ บาท โดยเฉลี่ยรายได้ที่เกษตรกรจะได้รับคือ ๗,๐๐๐ บาทต่อไร่

๑.๓.๗ โครงการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฐานรากเพื่อบรรเทาผลกระทบจาก COVID-19

เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๓ คณะกรรมการมูลนิธิปิดทองหลังพระฯ มีมติให้สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ เข้าแก้ไขวิกฤติของประเทศจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 รวมทั้งปัญหาภัยแล้งและเศรษฐกิจตกต่ำ ด้วยการจัดทำโครงการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฐานรากเพื่อบรรเทาผลกระทบจาก COVID-19 โดยนำเกษตรกรและผู้ว่างงานมาเรียนรู้การพัฒนาตามแนวพระราชดำริ เช่น การซ่อมแซมและเสริมประสิทธิภาพแหล่งน้ำ การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ว่างงานให้มีรายได้ อันจะเป็นทางเลือกในการประกอบอาชีพในอนาคต รวมทั้งแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันพื้นฐานด้านน้ำให้เกษตรกรที่ประสบปัญหาภัยแล้งมีรายได้จากอาชีพการเกษตรหลังได้รับการแก้ไขปัญหาลแล้ว

การดำเนินงานโครงการฯ เริ่มจาก ๓ จังหวัดที่เป็นพื้นที่ต้นแบบของสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ ก่อน คือ จังหวัดอุดรธานี จังหวัดขอนแก่น และจังหวัดกาฬสินธุ์ มีโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทั้งหมด ๑๐๗ โครงการ ใน ๔๓ อำเภอ และมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

(๑) มีครัวเรือนได้รับประโยชน์ ๕,๓๒๐ ครัวเรือน รวมพื้นที่รับประโยชน์จากระบบน้ำ ๓๐,๙๐๐ ไร่ งบประมาณดำเนินการ ๔๘,๘๓๖,๐๑๒ บาท ค่าการณรายได้ของเกษตรกร ๒๑๗,๐๐๐,๐๐๐ บาทต่อปี โดยเฉลี่ยรายได้ที่เกษตรกรจะได้รับคือ ๗,๐๐๐ บาทต่อไร่ หรือ ๓,๕๐๐ บาทต่อเดือน เป็นการเพิ่มโอกาสในการสร้างรายได้ภาคเกษตรให้กับเกษตรกรมากขึ้นเมื่อมีน้ำเพียงพอ

(๒) เกิดการจ้างแรงงานในระยะเวลา ๓ เดือน รวม ๓๖๙ คน จำแนกเป็นพนักงานโครงการฯ ๕๗ คน และอาสาสมัครพัฒนาหมู่บ้าน จำนวน ๓๑๒ คน ที่ได้เรียนรู้การทำอาชีพการเกษตร และการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ ทำให้เกิดการจ้างผู้ว่างงาน ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจฐานราก รวม ๑๐,๓๐๐,๓๐๕.๒๕ บาท

(๓) มีแรงงานที่อยู่ในพื้นที่รับประโยชน์ระบบน้ำโดยตรง ๑๓๑ คน มีการพัฒนาต่อยอดโครงการด้านการเกษตร (แปลงรวม) ๑๕๓ คน และทำการเกษตรในพื้นที่ของตนเอง ๑๖๘ คน โดยร้อยละ ๙๗ ของแรงงานที่มารับจ้างทั้งหมด แสดงความประสงค์ที่จะกลับมาทำอาชีพทำการเกษตร อีกร้อยละ ๓ ไม่ประสงค์จะทำการเกษตรต่อ เนื่องจากประสงค์ประกอบอาชีพอื่น

(๔) จากการสำรวจความคิดเห็นของพนักงานและอาสาสมัครพัฒนาหมู่บ้านพบว่า ประมาณร้อยละ ๙๗ แสดงความประสงค์ที่จะกลับมาทำอาชีพทำการเกษตรในพื้นที่ตนเอง เช่น บลูกพีชหลังนา พืชหมุนเวียน เลี้ยงวัว เลี้ยงปลา และปรับปรุงระบบน้ำในพื้นที่ของตนเอง โดยมีความคาดหวังจะนำความรู้ที่ได้จากโครงการฯ ไปประยุกต์ใช้กับตัวเอง ครัวเรือน และชุมชนต่อไป

(รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ และ ๓)

๑.๓.๘ ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับในภาพรวมจากการดำเนินงานของมูลนิธิปิดทองหลังพระฯ และสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

การขับเคลื่อนงานตามภารกิจของมูลนิธิปิดทองหลังพระฯ และสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๖๓ สามารถเพิ่มโอกาสในการทำเกษตรมากขึ้น เนื่องจากมีการพัฒนา ปรับปรุง ซ่อมแซมระบบน้ำเพื่อการเกษตรให้ใช้ประโยชน์ได้ตามศักยภาพ ซึ่งสามารถเพิ่มพื้นที่รับน้ำเพื่อการเกษตร จนถึงปัจจุบันรวม ๒๙๑,๙๙๗ ไร่ คิดมูลค่าและผลสำเร็จ ดังนี้

(๑) ประโยชน์...

(๑) ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ สามารถสร้างประโยชน์ให้ประชาชนโดยตรง จำนวน ๑๑,๑๐๒ ครัวเรือน คิดเป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจรวม ๗๗๒,๔๘๑,๖๗๙ บาท ซึ่งเป็นผลที่เกิดจากแผนงาน/โครงการใน ๒ ส่วน คือ

(๑.๑) แผนงานที่ดำเนินการต่อเนื่องของสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ ซึ่งมีการบูรณาการหลายภาคส่วนในการพัฒนาเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ประกอบด้วย การพัฒนาพื้นที่ต้นแบบ มีครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์จากภาคการเกษตร จำนวน ๕,๑๓๗ ครัวเรือน สร้างรายได้รวมทั้งสิ้นจำนวน ๔๑๔,๒๑๔,๑๗๔ บาท และการส่งเสริมผลิตไม้ผลตามศาสตร์พระราช ในจังหวัดชายแดนใต้ (ทุเรียนคุณภาพ) มีเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการทั้งหมด ๖๔๕ ครัวเรือน รวมรายได้ที่เกิดขึ้นรวมทั้งสิ้นจำนวน ๑๔๑,๒๖๗,๕๐๕ บาท

(๑.๒) โครงการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฐานรากเพื่อบรรเทาผลกระทบจาก COVID - 19 ใน ๓ จังหวัด (จังหวัดอุดรธานี จังหวัดขอนแก่น และจังหวัดกาฬสินธุ์) ซึ่งเป็นแผนงานแก้ปัญหาเร่งด่วนตามมติคณะกรรมการมูลนิธิปิดทองหลังพระฯ มีครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์รวมทั้งสิ้น ๕,๓๒๐ ครัวเรือน คาดการณ์รายได้ของเกษตรกรรวมทั้งสิ้นจำนวน ๒๑๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ทั้งนี้ ไม่ได้นำรายได้จากการสนับสนุนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคเกษตรและชนบท (ยุทธศาสตร์ที่ ๑) จำนวน ๑,๑๔๔,๑๖๗,๑๘๒ บาท มาคิดรวมกับผลการดำเนินงานภาพรวมในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เนื่องจากเป็นเพียงการติดตามร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเท่านั้น

(๒) สร้างแนวความคิดการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อรับมือกับสถานการณ์ที่มีความผันผวนในปัจจุบันทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม โดยเฉพาะการสร้างภูมิคุ้มกันตั้งแต่ระดับครัวเรือน ชุมชน ซึ่งมูลนิธิปิดทองหลังพระฯ และสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ ดำเนินการพัฒนามาอย่างต่อเนื่องตามลำดับขั้นการพัฒนาของทฤษฎีใหม่ทั้ง ๓ ขั้นตอน จนส่งผลให้เกิดการพัฒนาในพื้นที่ต้นแบบทั้ง ๔ จังหวัดอย่างเป็นรูปธรรมเมื่อเกิดวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งในช่วงปลายปี ๒๕๖๓ ได้สัมผัสอย่างครัวเรือนในหมู่บ้านต้นแบบรวม ๑,๑๔๒ ครัวเรือน พบว่าประชาชนในหมู่บ้านต้นแบบยังสามารถดำรงชีวิตได้ปกติ สถานการณ์การแพร่ระบาดมีผลกระทบต่อการดำรงชีพน้อยมาก เนื่องจากมีแหล่งอาหารจากธรรมชาติในชุมชน และผลผลิตจากการเกษตรที่เพียงพอ รวมทั้งสามารถเลี้ยงดูสมาชิกที่กลับมาอยู่ในครัวเรือนในช่วงที่ถูกเลิกจ้างจากสถานประกอบการได้ (ครัวเรือนที่มีแรงงานว่างงานกลับมาอยู่บ้านมีจำนวน ๒๓๔ ครัวเรือน หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๔ ของครัวเรือนทั้งหมด โดยเฉลี่ยมีผู้ว่างงานไม่เกิน ๕ คนต่อครัวเรือน) ในส่วนที่รับผลกระทบนั้นเป็นเรื่องการขนส่งผลผลิตที่ต้องไปจำหน่ายตลาดภายนอก ที่ต้องเดินทางข้ามพื้นที่ ซึ่งมีขั้นตอนและเงื่อนไขการเดินทางมากขึ้น ขณะเดียวกันได้มีการยกระดับการพัฒนาสู่ทฤษฎีใหม่ขั้นที่ ๒ ชุมชนรวมกลุ่มพึ่งพาตนเองได้ และได้ขยายแนวทางการปฏิบัติไปสู่การพัฒนาในพื้นที่ด้านความมั่นคง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการสนับสนุนงานของหน่วยงานหลักเพื่อลดปัญหาความมั่นคงทั้งสถานการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และปัญหาการค้าและการลำเลียงยาเสพติดในจังหวัดชายแดนภาคเหนือ นอกจากนี้ ยังสามารถนำแนวคิดและรูปแบบการพัฒนาระบบน้ำเพื่อการเกษตร การอุปโภคบริโภค และการจ้างคนว่างงานในการช่วยขับเคลื่อนโครงการมาปรับใช้กับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด - 19 ที่ส่งผลให้เกิดการจ้างงานในกลุ่มแรงงานที่กลับสู่ชนบท ด้วยโครงการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฐานราก ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี จังหวัดขอนแก่น และจังหวัดกาฬสินธุ์ ด้วยแนวคิดและรูปแบบ “๔ ประสาน ๓ ประโยชน์” หมายถึงการประสานการทำงานร่วมกันระหว่างประชาชน ภาครัฐ ภาคเอกชน และมูลนิธิปิดทองหลังพระฯ เพื่อให้บรรลุประโยชน์ที่เกิดขึ้นนั้นคือการซ่อมแซมและเสริมศักยภาพแหล่งน้ำขนาดเล็ก การให้ความรู้และแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ และการมีอาชีพที่ยั่งยืน

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

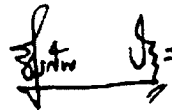
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี มูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ และสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๘ แล้ว จึงขอรายงานผลการดำเนินงานของมูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ และสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ

๓. ข้อเสนอของส่วนราชการ

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจึงขอเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบรายงานผลการดำเนินงานของมูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ และสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ตามข้อ ๑.๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการเสนอคณะรัฐมนตรีทราบรายงานผลการดำเนินงานของมูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ และสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ด้วย จักขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายวีรภัทร ประยูรสิทธิ)
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักแผนงานและกิจการพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๔๗๙๐

โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๔๘๐๙

(สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ - ๓)